

Dodatok správy audítora

**o overení súladu výročnej správy s účtovnou závierkou**

v zmysle zákona 540/2007 Z .z. § -u 23 odst. 5

I.

Uskutočnila som audit priloženej účtovnej závierky

**Poľnohospodárskeho družstva Trnava IČO : 31 431 691**

k 31.decembru 2013 ku ktorej som dňa 4. 4. 2014 vydala správu audítora z nasledujúcim znením :

**Názor**

**Podľa môjho názoru účtovná závierka poskytuje pravdivý a objektívny pohľad na finančnú situáciu Poľnohospodárskeho družstva Trnava 31.12.2013, na výsledky jeho hospodárenia a peňažné toky za rok, končiaci sa k danému dátumu v súlade so slovenským zákonom o účtovníctve .**

II.

Overila som súlad výročnej správy s vyššie uvedenou účtovnou závierkou.

Za správnosť zostavenia výročnej správy je zodpovedný štatutárny orgán družstva. Mojou úlohou je overiť súlad výročnej správy s účtovnou závierkou a na základe toho vydať dodatok správy audítora o súlade výročnej správy s účtovnou závierkou.

Overenie som vykonala s Medzinárodnými audítorskými štandardami. Tieto štandardy požadujú, aby audítor naplánoval a vykonal overenie tak, aby získal primeranú uistenie, že informácie uvedené vo výročnej správe, sú predmetom zobrazenia v účtovnej závierke, sú vo všetkých významných súvislostiach v súlade s príslušnou účtovnou závierkou.

Informácie uvedené vo výročnej správe na strane 1-11 som posúdila s informáciami uvedenými v účtovnej závierke k 31.decembru 2013. Iné údaje a informácie, ako účtovné informácie získané z účtovnej závierky a účtovných kníh, som neoverovala. Som presvedčená, že vykonané overovanie je dostatočné a vhodné ako východisko pre môj názor.

**Podľa môjho názoru informácie vo výročnej správe Poľnohospodárskeho družstva Trnava sú v súlade s účtovnou závierkou k 31.decembru 2013**

Audítor : GEOAUS, s.r.o.  
Licencia UDVA č. 358  
so sídlom: 905 01 Senica- Čáčov 162

Zodpovedný audítor :  
Ing. Emília Wágnerová,  
audítor, Licencie SKAUč. 662

V Senici 25.4.2014



## Výročná správa

### o stave hospodárenia Poľnohospodárskeho družstva Trnava za rok 2013

Z poverenia Predstavenstva PD Trnava Vám predkladám Vám výročnú správu o stave hospodárenia družstva za rok 2013,

návrh podnikateľského a investičného zámeru pre rok 2014.

Máme za sebou rok, ktorý môžeme hodnotiť ako priemerný, či už po klimatickej alebo ekonomickej stránke. Priemerný rok neznamená zlý, ale ani dobrý, ale každý rok je pre nás rovnako dôležitý.

Často hovoríme, že poľnohospodárstvo je o nádeji a viere. Samozrejme, na prvom mieste je naša práca, ktorá musí byť prevedená na čas a kvalitne a potom už len veríme, že nám bude priatť počasie, lebo všetci dobre vieme, ako veľmi je pre nás zozhodujúci tento faktor a nádejáme sa v bohatú úrodu. Práca poľnohospodára nikdy nie je ukončená, je to celoročný proces, lebo žatvou sa všetko nanovo začína.

Rok 2014 sa z hľadiska dotačnej politiky nazýva prechodný. Nové pravidlá pre roky 2015-2020 hovoria o väčšej podpore pre poľnohospodárov, ktorý zachovali popri RV aj ŽV. Pre našu ekonomiku je už roky rozhodujúca rastlinná výroba, nakoľko živočíšna výroba vplyvom vysokých vstupov a nízkych realizačných cien vytvára dlhoročnú stratu. Živočíšnu výrobu však vnímame ako ľavú ruku poľnohospodára, ktorá k správnej farmárskej praxi neomysliteľne patrí.

V hospodárskom roku 2013 družstvo dosiahlo záporný hospodársky výsledok v čiastke – **9 537,15 EUR**, v roku 2012 sme dosiahli záporný hospodársky výsledok - 495 458,-EUR

### **Jednotlivé úseky hospodárenia v roku 2013 a ich výsledky:**

RV –bežný rok	+293 548 ,-EUR
RV- tržby z predaja min.rok	+ 13 448,-EUR
ŽV-chov HD	-310 806,-EUR
ŽV –chov ošípaných	- 2 348,-EUR
Služby	- 3 443.-EUR

---

**- 9 537,-EUR**

### **Z ekonomických ukazovateľov uvádzam :**

Náklady na výrobu v roku 2013 predstavovali hodnotu 1 843 935,-EUR, dosiahnuté tržby boli 1 855 698,-EUR. V roku 2012 náklady na výrobu činili 1 845 233,-EUR, tržby 1 351 113,-EUR.

Hodnota výroby v roku 2013 bola 1 419 227 ,-EUR, v roku 2012 činila 960 533,-EUR. Tržby za odpredaj vlastných výrobkov a služieb v r.2013 boli v čiastke 1 351 347,-EUR, v roku 2012 boli tržby vo výške 884 067,-EUR.

Mzdové náklady činili 496 890,-EUR, v roku 2012 bola na mzdy vynaložená čiastka 471 505,-EUR .V tejto položke sú zahrnuté všetky náklady,ktoré sa týkajú miezd,teda aj odvody na soc.a zdravotné poistenie .

Nákladové úroky v roku 2013 činili 21 209,-EUR,v roku 2012 to bolo 5 626,-EUR.

Odpisy HIM a nehmotného majetku v roku 2013 činili 149 329,-EUR, v roku 2012 odpisy činili 152 683,-EUR.

V roku 2013 činili aktíva 1 360 990,-EUR, v roku 2012 činili 1 286 220,-EUR.  
Hmotný investičný majetok v roku 2013 mal hodnotu 401 156,- EUR v roku 2012 mal hodnotu 393 615,-EUR.

Stav záväzkov z obchodného styku v roku 2013: 309 966,-EUR,- v roku 2012 to bola suma 354 741,-EUR.

Celkový stav záväzkov v roku 2013 je 918 349,-, v predchádzajúcom roku bol 833 400,-EUR

Stav pohľadávok v roku 2013 je 115 271,-EUR, v predchádzajúcom roku bol stav 53 247,-EUR

Hodnota základného stáda bola v roku 2013 77 737,-EUR, v roku 2012 bola 88 378,-EUR..

Hodnota zvierat v chove HD činí 432 301,-EUR, v roku 2012 táto hodnota činila 328 128,-EUR. Tu je vidieť zvýšený stav HD-býkov oproti minulému roku. Hodnota výrobkov na sklade v roku 2013 činila 117 326,-EUR.

**Bankové úvery a výpomoci** k 31.12.2013 boli v čiastke 301 340,-EUR-jedná sa agroúver –zálohu na dorácie pre rok 2014 v sume 214 000,-Eur, čerpanie kontokorentného účtu v sume 34 340,-EUR a pôžičky od pracovníkov PD v sume 53 000,-EUR. Všetky tieto úvery boli nevyhnutné na plynulý chod družstva.

Nájomné za pôdu sme zaplatili:

SPF	14 288,-EUR
Mesto TA	10 177,-EUR
Rímskokatolícka cirkev	6 645,-EUR
Fyzické osoby v sume	23 000,-EUR

Daň z nehnuteľností TA bola vyplatená v sume 60 488,-EUR,.

Daň z nehnuteľností BK bola vyplatená v sume 6 578,-EUR.

**V roku 2013 sme obdržali dotácie na:**

RV – 242 042,-EUR

Dojnice – 15 143,- EUR

-----  
**Spolu:** 257 185,-EUR

**V roku 2013 družstvo hospodáril na výmere 1 217,94 ha ornej pôdy.**

**Pripomeniem dosiahnutý zisk v roku 2013 + 293 548,-EUR**

Osevný plán pozostával z pestovania obilovín,olejnín, a objemových krmovín. Pšenicu ozimnú sme pestovali na výmere 456,19 ha. Plánovaný výnos z ha bol **5,5 t** a skutočnosť činila **5,88 t**,čo je plnenie na 107%.

Jačmeň jarný bol pestovaný na výmere 104,74 ha. Plánovaný výnos 5,0 t/ha,dosiahnutý bol výnos **3,23 t/ha** ,plnenie na 65%

Kukurica na zrno bola osiata na výmere 126,55 ha a plánovaný výnos bol **10,0 t** z ha.Skutočný výnos bol **3,23 t** z ha,čo predstavuje plnenie plánu na 65%

Repku sme zasiali na ploche 250,62 ,plánovaný výnos bol 3t/ha,skutočný **4 t/ha**,plnenie na 134%.

Slnečnicu sme pestovali poloche 131,84 ha.Plán.výnos bol **2,50 t**,skutočný dosiahnutý bol **2,19 t/ha** – plnenie na 88 %.

Kukurica silážna sa zberala z plochy 88,00 ha,plánovaný výnos bol 35,0 t z ha. Skutočný výnos činil **22,8 t** z ha.plnenie na 65 %.

Lucerka siata bola pestovaná na výmere 60,00 ha s plán.výnosom zelenej hmoty 60,00t/ha,skutočnosť bola **87 t/ha**.

**Z dosiahnutých výnosov je vidieť ,že rok 2013 bol z pohľadu klimatických podmienok polovičný,nakol'ko oziminy mali po zrážkovo výdatnej zime na jar dobrý štart pre vývoj,zatiaľ čo jarné plodiny ako jačmeň jarný ,slnečnica a kukurica už trpeli v rozhodujúcom vegetačnom období nedostatkom vlahy,čo sa odzrkadlilo na ha výnosoch a následne na tržbách.**

**Priame náklady v RV dosiahli čiastku 952 200,-EUR  
z toho :**

osivá nakupované – 49 000,- EUR  
osivá vlastné - 28 000,-EUR  
hnojivá nakupované – 134 000,- EUR  
hnojivá vlastné,maštal'ný hnoj –34 000,-EUR  
agrochémiá na ochranu rastlín – 90 000,-EUR  
agroslužby – 27 000,-EUR  
práca traktorov – 153 000,-EUR  
práca kombajnov – 40 000,-EUR  
práca nakladačov – 9 300,-Eur  
práca nákl.aut – 18 400,-EUR  
daň a nájomné za pozemky – 114 000,-EUR

**Tržby** v RV boli plánované v čiastke **1 105 000,-EUR**. Skutočne docielené tržby boli v hodnote 929 352,-EUR..Podotýkam,že plán staviame v reálnych číslach,,pohybujeme sa v priemerných ha výnosoch a tiež realizačné ceny ,nakoľko sú nepredvídateľné nenadsadzujeme.

Pre porovnanie uvediem rok 2011,keď sme pri približne rovnakom osevnom pláne dosiahli tržby 1 325 000,-EUR. Lenže rok 2011,bol výnimočný tým,že boli dobré ako klimatické podmienky tak aj realizačné ceny.

Prehľad vynaložených nákladov a výnosov na jednotlivé plodiny:

	Náklad/t	tržba/t
Pšenica ozimná	123,-EUR	146,-EUR
Repka	185,-EUR	365,-EUR
Jačmeň jarný	161,-EUR	150,-EUR
Kukurica zrno	248,-EUR	110,-EUR
Slnečnica	554,-EUR	318,-EUR

Pri porovnaní nákladov s výnosov na jednotlivé plodiny je vidieť to čo som už spomenula, dopad nepriaznivých klimatických podmienok na jarné plodiny.

## Hodnotenie živočíšnej výroby.

**V chove HD boli docielené nasledovné ekonomické ukazovatele :**

**V chove HD bola plánovaná strata v čiastke - 81 127,-EUR, v skutočnosti bola dosiahnutá strata vo výške - 310 806,-EUR. V predchádzajúcom roku 2012 bola strata v chove HD - 263 313,-EUR**

**Ako som v úvode spomenula, úsek ŽV v posledných rokoch sa ekonomicky hlboko prepadáva. Ovpływujú to nízke realizačné ceny a slabá konkurenčná schopnosť voči zahraničným podnikateľom v poľnohospodárstve. Slovenskí chovatelia nie sú podporovaní zo štátneho rozpočtu tak ako ostatní členovia únie a tým pádom vznikajú priepastné podmienky, ktoré ovpływujú hospodárenie jednotlivých subjektov. Veríme, že nastavené nové pravidlá EÚ budú pre tento chov prínosom.**

- tržby boli dosiahnuté v sume 441 206,-EUR. Plán bol stanovený na sumu 582 470,-EUR čo je plnenie na 75 %,
- Hodnota produkcie bola docielená v čiastke 645 169,-EUR, Plán činil 755 243,-EUR. Plnenie predstavuje 85 %.
- Priame náklady na chov boli docielené v čiastke 788 575,-EUR. Plán činil 699 894,-EUR

-

Na okraj výsledkov dosiahnutých u HD v roku 2013 je treba povedať, že na ich tvorbu majú výrazny vplyv vonkajšie faktory, ktoré ovpływujú priame náklady a tiež podiel výrobných a celodružstevných réžií.

Faktory výroby, ktoré nie sú priamo ovpływiteľné družstvom :

- nákupné ceny el. energie, vody, plynu, motorovej nafty, premixov na výrobu KZ
- výkupné ceny komodít – hospodárskych zvierat, SKM,
- výrobná cena jadrových a objemových krmív/počasié /
- plemenárske úkony, veterinárne úkony, servisné služby
- dan z nehnuteľností a rada ďalších faktorov.

-výkupná cena SKM tiež podlieha vývoju, škoda len, že vývoj ceny neodzrkadľuje výšku vynaložených nákladov

Hlavným programom v chove dojníc je výroba SKM a následne jeho efektívne speňaženie. Žiaľ o efektívite speňažovania sa v posledných rokoch nedá hovoriť. Tržná cena pri speňažovaní SKM sa stále v pohybuje pod hranicou nákladov. Takže o efektívnosti sa stále nedá hovoriť.

SKM sme dodávali do firmy RAJO, a.s. Bratislava.

**Plán v chove dojníc** bol, stavaný na stratu – 61 242,-EUR, v skutočnosti bola dosiahnutá strata -188 806,-EUR.

Zmluvnená cena SKM sa v uplynulom roku pohybovala v priemere okolo hodnoty 0,32EUR za liter. Samozrejme táto garantovaná cena nie je vždy aj dosiahnutá, nakoľko závisí od mnohých faktorov, ktoré ju ovplyvňujú – jedná sa o dodržanie kvalitatívnych parametrov, ktoré nielenže diktuje ale aj kontroluje odberateľ a my ako dodávateľ nemáme možnosť sa k daným skutočnostiam vyjadrovať. Skutočne dosiahnutá realizačná cena SKM bola v uplynulom roku 0,32 EUR/liter, vrátane dotácií to bolo 0,38 EUR za liter. Náklady na liter vyrobeného SKM boli 0,57 EUR.

Priemerný stav dojníc bol **160** ks. Plán pre rok 2013 bol 180 dojníc. Je nižší stav dojníc oproti plánu, nakoľko z vlastného stáda nie sme schopní zvyšovať stavy dojníc, zvažujeme nákup jalovičiek, samozrejme, je to otázka financií.

V pláne sme mali vyrobiť **1,314 000** litrov SKM. Produkcia SKM činila **944 700 lit**, čo je plnenie na **72 %**.

V pláne sme mali odpredať 1 218 000 lit. SKM. Skutočne sme odpredali 873 365 lit. mlieka, čo je plnenia na 72,00 %.

**HV v chove teliat** predstavuje stratu vo výške -26 501,-EUR.

Uhynulo 45 ks teliat v hodnote 3 910,-EUR. Počet narodených teliat bol 123ks. Denný prírastok činil 0,64 kg/ ks. Priemerný počet sa pohyboval v množstve 126 ks. Na základe skúseností z predchádzajúcich období sme zintenzívnili chov teliat a následne výkrm býkov, tým že už štvrtý rok nakupujeme teliatka. V uplynulom roku sme nakúpili 164 ks vo váhe 8920kg a v hodnote 20 713,-EUR. V predchádzajúcich rokoch tento chov vykazoval zisk, žiaľ tento rok sa ani pri tejto kategórii nemôžeme pochváliť

**Výkrm jatočných býkov** zaznamenal stratu -47 610,-EUR, v predchádzajúcom roku to bol strata - 25 741,-EUR. Strata ide na vrub nízkej realizačnej ceny pri odpredaji.

Denný prírastok bol 1,05kg. Priemerný stav vo výkrme býkov bol 258 ks, v predchádzajúcom roku bol priemerný stav 177ks. Počet odpredaných kusov bol 97 v priemernej váhe 630 kg. Priemerná tržba za kg predaného býka bola 1,70 EUR a náklad na kg výroby 1,83 EUR.

**V odchove jalovic** sa dosahuje prírastok 0,75 kg. Plán určoval stratu v čiastke -21 412,-EUR. Dosiahnutý výsledok bol taktiež záporný, a to vo výške – 41 544,-EUR. Priemerný počet bol 92 ks. Náklad na krmný deň bol 2,55EUR.

**Z kategórie VTJ** - do stáda dojníc bolo prevedených 40 ks v hodnote 53 082,-EUR. Priemerný počet 17 ks.Plán určoval u tejto kategórie HD zisk vo výške 2 165,-EUR. V skutočnosti bola docielená strata - 6345,-EUR.

Na úseku **Služieb** sme dosiahli za rok 2013 záporný hospodársky výsledok, stratu v čiastke **3 443,-EUR**.

V tomto prípade sa dá hovoriť o vcelku vyrovnanom výsledku, nakoľko úsek služieb je v posledných rokoch orientovaný len na práce, ktoré zabezpečujú chod družstva. Táto orientácia vyplýva hlavne z počtu pracovníkov na tomto úseku. Aktuálne na ÚS pracuje 9 pracovníkov.

Plán určoval náklady vo výške 530 301,-EUR skutočné náklady boli 513 534,-EUR, výnosy boli plánované v sume 530 308,-EUR a dosiahnuté v hodnote 510 091,-EUR.

#### **Jednotlivé náklady na ÚS:**

<b>Motorová nafta:</b>	<b>154 000,-</b>
<b>Náhr.diely:</b>	<b>37 000,-</b>
<b>Opravy vlastní:</b>	<b>27 000,-</b>
<b>Opravy cudzí:</b>	<b>15 000,-</b>
<b>Odpisy inv.majetku:</b>	<b>65 000,-</b>
<b>Mzdy:</b>	<b>83 000,-</b>
<b>Soc.poistenie:</b>	<b>26 000,-</b>

**Počet odpracovaných hodín na úseku služieb 19 515**

#### **Výrobňa krmných zmesí**

Ako viete, družstvo vyrába KZ pre vlastné účely vo vlastnej výrobni. Keďže zásobuje len chov HD jedná sa o objemovo menšiu produkciu, ale precíznosť v práci je veľmi dôležitá.

Vo výrobni boli spracované nakúpené komponenty v hodnote 85 979,-EUR a vlastné Výrobky RV v hodnote 60 107,-EUR.

Hodnota výroby krmných zmesí vo výrobni v roku 2013 činila 199 585,-EUR a bolo vyrobených 590 ton krmných zmesí. Náklad na výrobu 1kg KZ bol 0,34EUR.

V tejto časti správy Vás oboznámim s plnením Investičného zámeru za rok 2013, a výhľadom pre rok 2014

Ako som v úvode spomenula, rok 2013 nebol pre naše družstvo jednoduchý. Investičný zámer je potrebné posudzovať nie len z hľadiska potrieb, ale aj z finančných výhľadov pre daný rok. Keďže naším nosným pilierom je rastlinná výroba všetky väčšie investície smerujú na tento úsek. Investície sú vždy starostlivo zvážené a prediskutované,.

**V roku 2013 sme investovali formou leasingu, je to pre nás jediná prístupná cesta, nakoľko voľné financie nemáme, ale všetky investície musia byť ekonomicky podložené, aby sme boli schopní splácať svoje záväzky.**

nákup nakladač JCB v sume	132 774,-EUR
Nákup traktor JCB Fastrak 3200 v sume	90 000,-EUR
Kompaktor ALFA so záberom 6m v sume	17 400,-EUR

Spomenula so len tie väčšie investície, ktoré boli nevyhnutné pre plynulý chod výroby. Za veľmi dôležité považujem skryté alebo vlasné domáce investície ako prerábanie maštalí, opravy strojov, vytváranie rôznych zlepšovacích a pracovných pomôcok a postupov. Verte, je tu veľmi šikovný kolektív, ktorý niekedy dokáže aj nemožné.

**V rámci podnikateľského zámeru na rok 2013 družstvo plánuje**  
tržby v rastlinnej výrobe v sume : 1 100 000,-EUR  
tržby v chove HD v sume : 570 000-EUR  
tržby na ÚS v čiastke : 35 000,-EUR

**Rastlinná výroba je orientovaná na pestovanie nasledovných plodín :**

**pšenica** ozimná na výmere 309,05 ha, plánovaný výnos 5,5 t z ha, tržby v čiastke 290 000,-EUR

**jačmeň jarný** na výmere 146,26 ha, plánovaný výnos 5,0 t z ha, tržby 125 000,-

**Kukurica zrno** na výmere 313,44 ha, plánovaný výnos 8,0 t z ha, tržby v čiastke 370 000,-EUR

**Repka ozimná** na výmere 277,61 ha, plánovaný výnos 3,0t/ha, tržby 315 000,-EUR

**Kukurica silážna** na výmere 85,25 ha, plánovaný výnos 35 t z ha, hodnota produkcie 60 000,-EUR

**lucerka siata** na výmere 78,50 ha. ,plánovaný výnos 40t/ha, hodnota produkcie 50 000,-EUR

**Pre rok 2014 sme vynechali z pestovateľského plánu slnečnicu, nakoľko efektívnosť tejto plodiny bola v posledných rokoch veľmi nízka.**

**V chove HD podnikateľský zámer stanovuje :**

priemerný počet dojníc 170 ks,

dojivosť na dojnicu 20 l

výroba SKM v množstve 1 241 000.lit., dodávka SKM : 1 060 000 litrov

počet narodených teliat 130 ks,

prírastky vo výkrme býkov 1,05 kg za deň,

počet býkov vo výkrme 200 ks pri priemernej hmotnosti 550 kg

priemerný stav HD 650 ks

prevod VTJ do stavu dojníc 60 ks v hodnote 40 000,-EUR

**Na ÚS podnikateľský zámer stanovuje :**

výnosy v čiastke 510 000,-EUR

tržby v čiastke 35 000,-EUR

počet odpracovaných hodín v množstve 20 000

spotreba motorovej nafty za 150 000,-EUR

spotreba ND v čiastke 50 000,-EUR

odpisy HIM z ÚS v čiastke 65 000,-EUR

V skratke som zhodnotila ekonomickú a finančnú situáciu družstva za uplynulý rok. Viem, skutočný stav výroby a následný stav ekonomiky podniku nie je ideálny. Omnoho príjemnejšie by bolo uplynulý rok hodnotiť, keby všetky dôležité faktory, ktoré ovplyvňujú našu prácu nám boli priaznivo naklonené. Žiaľ, to sa stáva len výnimočne, tak ako samotný každodenný život nie je len ružový. Tak ako naši predkovia aj my sme si vybrali prácu poľnohospodárov a dovoľím si tvrdiť za celý kolektív, že túto prácu máme radi.

Čo nás čaká? Opäť to bude veľmi zložitý rok. Už vieme, že naša práca bude pod vplyvom ťažkých ekonomických podmienok, budeme sa obávať vplyvu počasia a tiež neprimeraných nárokov vlastníkov pôdy, ktorí nám v poslednej dobe odčerpajú aj poslednú energiu. Dali sme sa na boj a tak musíme bojovať a veriť, že naša práca nevyjde nadarmo, ale, že tiež ako naši predkovia aj my tu niečo zanecháme pre našich nástupcov.

Záverom Vám všetkým ďakujem.

Ďakujem pracujúcim členom za každodennú odvedenú prácu. Nie vždy je jednoduché zosúladiť povinnosti v práci s osobnými záujmami svojich rodín

Tiež ďakujem dôchodcom a nepracujúcim členom za to, že dnes prišli a tak prejavili záujem o naše družstvo.

Želám nám všetkým, aby sme zvládli pracovné úlohy a aby obdobie, ktoré je pred nami bolo nám poľnohospodárom priaznivo naklonené.

Verím, že sa tu o rok opäť všetci stretáme, prajem Vám všetkým zdravie a spokojnosť.

Elena Krapková-predseda predstavenstva:



Ing. Peter Šimunek-podpredseda predstavenstva:



. v Trnave dňa 15.4.2014

Poľnohospodárske družstvo  
Modranská 3, Trnava  
IČO: 31431691  
DRČ: SK 2020391582